

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

Bruselj, 7. februar 2014
(OR. en)

2010/0210 (COD)

PE-CONS 113/13

MIGR 125
SOC 922
CODEC 2518

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pogojih za vstop
in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev

DIREKTIVA 2014/.../EU
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o pogojih za vstop in bivanje
državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti točke (a) in (b) člena 79(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 218, 23.7.2011, str. 97.

² UL C 166, 7.6.2011, str. 59.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 5. februarja 2014. (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice so v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) določeni ukrepi, ki jih je treba sprejeti na področjih azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav.
- (2) PDEU določa, da Unija oblikuje skupno politiko priseljevanja, s katero v vseh fazah zagotovi učinkovito upravljanje migracijskih tokov in pravično obravnavo državljanov tretjih držav, ki zakonito bivajo v državah članicah. Evropski parlament in Svet v ta namen sprejmeta ukrepe v zvezi s pogoji vstopa in bivanja državljanov tretjih držav ter opredelitvijo njihovih pravic.
- (3) V haaškem programu, ki ga je Evropski svet sprejel 4. novembra 2004, je bila zakonitemu priseljevanju priznana pomembna vloga pri spodbujanju gospodarskega razvoja, Komisija pa je bila pozvana, da predloži načrt za politiko zakonitega priseljevanja, tudi kar zadeva postopke za sprejem, ki bo omogočal hitro odzivanje na spreminjajoče se potrebe po migrantski delovni sili na trgu dela.
- (4) Evropski svet se je na zasedanju 14. in 15. decembra 2006 dogovoril o številnih ukrepih za leto 2007. Med temi ukrepi je razvoj dobro vodene politike zakonitega priseljevanja, pri kateri bodo v celoti spoštovane nacionalne pristojnosti, da se državam članicam omogoči zapolnitev sedanjih in prihodnjih potreb po delovni sili. Pozval je tudi, da se preuči, kako bi začasne migracije lahko olajšali.

- (5) V Evropskem paktu o priseljevanju in azilu, ki ga je Evropski svet sprejel 16. oktobra 2008, so se Unija in njene države članice zavezale, da bodo k izzivom in priložnostim na področju migracij pristopile z izvajanjem pravične, uspešne in skladne politike. Pakt je podlaga za skupno politiko priseljevanja, ki jo usmerjata duh solidarnosti med državami članicami in sodelovanje s tretjimi državami, temelji pa na ustreznem upravljanju migracijskih tokov, kar je v interesu ne le držav gostiteljic, temveč tudi držav izvora in migrantov samih.
- (6) Evropski svet v stockholmskem programu, ki ga je sprejel 11. decembra 2009, priznava, da lahko priseljevanje delovne sile prispeva k večji konkurenčnosti in gospodarski vitalnosti ter da bodo ob povečanem povpraševanju po delu in zaradi velikih demografskih izzivov, s katerimi se bo v prihodnje soočala Unija, prožne politike priseljevanja dolgoročno pomembno prispevale h gospodarskemu razvoju in uspešnosti Unije. Poudarja tudi, da je pomembno zagotoviti pravično obravnavo državljanov tretjih držav, ki zakonito bivajo na ozemlju držav članic, ter izboljšati povezavo med preseljevanjem in razvojem. V programu sta Komisija in Evropski svet pozvana, da še naprej izvajata načrt politike zakonitega priseljevanja, določenega v sporočilu Komisije z dne 21. decembra 2005.

- (7) Ta direktiva bi morala prispevati k uspešnemu upravljanju migracijskih tokov za posebno kategorijo sezonskih začasnih migracij in zagotavljanju dostojnih delovnih in življenjskih razmer za sezonske delavce, in sicer tako, da se v njej določijo pravična in pregledna pravila za sprejem in bivanje ter opredelijo pravice sezonskih delavcev, obenem pa določijo tudi spodbude in zaščitni ukrepi, ki bodo preprečevali, da bi se dovoljeni čas bivanja prekoračil ali da bi se začasno bivanje spremenilo v stalno. Poleg tega bodo pravila, določena v Direktivi 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ pripomogla k temu, da se tako začasno bivanje spremeni v nedovoljeno bivanje.
- (8) Države članice bi morale uveljaviti to direktivo brez diskriminacije na podlagi spola, rase, barve, etničnega ali družbenega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodni manjšini, lastnine, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, zlasti v skladu z Direktivo Sveta 2000/43/ES² in Direktivo Sveta 2000/78/ES³.
- (9) Ta direktiva ne bi smela posegati v načelo, da imajo državljani Unije prednost pri dostopu do trga dela držav članic, skladno z ustreznimi določbami aktov o pristopu.

¹ Direktiva 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 168, 30.6.2009, str. 24).

² Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22).

³ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16).

- (10) Ta direktiva ne bi smela posegati v pravico držav članic, da določijo kvoto za državljane tretjih držav, ki lahko iz tretjih držav vstopijo na njihovo ozemlje zaradi sezonskega dela, kakor je določeno v PDEU.
- (11) Ta direktiva ne bi smela vplivati na pogoje za opravljanje storitev v okviru člena 56 PDEU. Zlasti ne bi smela vplivati na pogoje za zaposlitev, ki se v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES¹ uporabljajo za delavce podjetja s sedežem v državi članici, napotene na opravljanje storitve na ozemlje druge države članice.
- (12) Namen te direktive bi moral biti, da zajame neposredna delovna razmerja med sezonskimi delavci in delodajalci. Kadar pa je v skladu z nacionalnim pravom države članice dovoljen sprejem državljanov tretjih držav kot sezonskih delavcev prek agencij za zaposlovanje ali za začasno zaposlovanje, ki imajo sedež v tej državi članici in neposredno sklenejo pogodbo s sezonskim delavcem, take agencije ne bi smele biti izključene iz področja uporabe te direktive.
- (13) Države članice bi morale pri prenosu te direktive, po potrebi ob posvetovanju s socialnimi partnerji, navesti tiste zaposlitvene sektorje, ki vključujejo dejavnosti, odvisne od menjavanja letnih časov. Dejavnosti, ki so odvisne od menjavanja letnih časov, so značilne za sektorje, kot sta kmetijstvo in vrtnarstvo, zlasti med sajenjem ali pobiranjem pridelka, ali turizem, zlasti med počitnicami.

¹ Direktiva 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1).

- (14) Države članice lahko, če je to določeno v nacionalnem pravu, pa tudi v skladu z načelom nediskriminacije iz člena 10 PDEU, pri izvajanju neobveznih določb te direktive državljane določenih tretjih držav obravnavajo ugodnejše kot državljane drugih tretjih držav.
- (15) Vloga za sprejem sezonskega delavca bi morala biti dopustna samo tedaj, ko državljan tretje države prebiva zunaj ozemlja držav članic.
- (16) Za namene te direktive bi moralo biti mogoče, da se sprejem zavrne na podlagi ustrezno utemeljenih razlogov. Sprejem bi zlasti moralo biti mogoče zavrniti, če država članica na podlagi ugotovljenih dejstev meni, da zadevni državljan tretje države predstavlja potencialno nevarnost za javni red, javno varnost ali javno zdravje.
- (17) Ta direktiva ne bi smela posegati v uporabo Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (18) Ta direktiva ne bi smela negativno vplivati na pravice, ki so bile dodeljene državljanom tretjih držav, ki zaradi dela že zakonito bivajo v državi članici.

¹ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

- (19) V primeru držav članic, ki schengenski pravni red izvajajo v celoti, se Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (Vizumski zakonik), Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta² (Zakonik o schengenskih mejah), in Uredba Sveta (ES) št. 539/2001³, uporabljajo v celoti. V skladu s tem se v primeru bivanja do 90 dni pogoji za sprejem sezonskih delavcev na ozemlje držav članic, ki schengenski pravni red izvajajo v celoti, urejajo z navedenimi instrumenti, med tem ko bi ta direktiva morala urejati le merila in zahteve za dostop do zaposlitve. V primeru držav članic, ki schengenskega pravnega reda ne uporabljajo v celoti, razen Združenega kraljestva in Irske, se uporablja le Zakonik o schengenskih mejah. Določbe schengenskega pravnega reda, na katere se sklicuje ta direktiva, so del schengenskega pravnega reda, pri katerem Irska in Združeno kraljestvo ne sodelujeta, zato se te določbe zanju ne uporabljajo.

¹ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

² Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 105, 13.4.2006, str. 1).

³ Uredba Sveta (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 81, 21.3.2001, str. 1).

- (20) Merila in zahteve za sprejem ter razlogi za zavrnitev in odvzem ali nepodaljšanje bivanja do 90 dni za zaposlitev sezonskega delavca bi morala biti določena v tej direktivi. Pri izdajanju vizumov za kratkoročno bivanje zaradi sezonskega dela se ustrezno uporabljajo zadevne določbe schengenskega pravnega reda v zvezi s pogoji vstopa in bivanja na ozemlju držav članic ter razlogi za zavrnitev, podaljšanje, razveljavitev ali preklic teh vizumov. Prosilec bi moral biti v skladu s členom 32(2) in 34(6) Vizumskega zakonika uradno obveščen predvsem o vsaki odločitvi o zavrnitvi, razveljavitvi ali preklicu vizuma in razlogih za to, in sicer s standardnim obrazcem iz Priloge VI Vizumskega zakonika.
- (21) S to direktivo bi bilo treba za sezonske delavce, sprejete za bivanje daljše od 90 dni, določiti pogoje za sprejem in bivanje na ozemlju držav članic ter merila in zahteve za dostop do zaposlitve v državah članicah.
- (22) S to direktivo bi bilo treba določiti prožen vstopni sistem, temelječ na povpraševanju in objektivnih merilih, kot sta veljavna pogodba o zaposlitvi ali zavezujoča ponudba za zaposlitev, v kateri so določeni bistveni vidiki pogodbe ali zaposlitvenega razmerja.
- (23) Države članice bi morale imeti možnost, da se prepričajo, da delovnega mesta ni mogoče zapolniti z domačo delovno silo.

- (24) Države članice bi morale imeti možnost, da zavrnejo vlogo za sprejem, zlasti če državljani tretje države ni upošteval obveznosti, ki izhajajo iz predhodne odločitve o sprejemu zadevne osebe kot sezonskega delavca, da mora po izteku dovoljenja za namene sezonskega dela zapustiti ozemlje zadevne države članice.
- (25) Države članice bi za preprečevanje morebitnih zlorab in nepravilne uporabe postopka iz te direktive morale imeti možnost, da od delodajalca zahtevajo sodelovanje s pristojnimi organi in zagotavljanje vseh potrebnih informacij.
- (26) Določitev enotnega postopka za pridobitev kombiniranega dovoljenja, ki zajema tako bivanje kot delo, bi morala prispevati k poenostavitvi pravil, ki se sedaj uporabljajo v državah članicah. To ne bi smelo vplivati na pravico držav članic, da pristojne organe in vlogo, ki bi jo morali imeti v enotnem postopku, določijo v skladu z nacionalnimi posebnostmi upravljanja organiziranosti in prakse.
- (27) Imenovanje pristojnih organov v skladu s to direktivo ne bi smelo posegati v vlogo in pristojnosti drugih organov in, kadar je ustrezno, socialnih partnerjev pri obravnavi vloge in odločanju o njej v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso.

- (28) Ta direktiva bi morala državam članicam omogočati določeno raven prožnosti glede dovoljenj, ki se izdajo za sprejem (vstop, bivanje in delo) sezonskih delavcev. Izdaja vizuma za dolgoročno bivanje v skladu s točko (a) člena 12(2) ne bi smela posegati v možnost držav članic, da izdajo predhodno dovoljenje za delo v zadevni državi članici. Vendar bi bilo treba za zagotovitev, da so bili pogoji za zaposlitev, določeni v tej direktivi, preverjeni in izpolnjeni, na teh dovoljenjih jasno navesti, da so bila izdana za namene sezonskega dela. Kadar se izdajo samo vizumi za kratkoročno bivanje, bi morale države članice v ta namen uporabiti polje „opombe“ na vizumski nalepki.
- (29) Države članice bi morale državljanom tretjih držav, ki potrebujejo vizum v skladu z Uredbo (ES) št. 539/2001, za vsako bivanje do 90 dni v okviru 180-dnevnega obdobja izdati bodisi vizum za kratkoročno bivanje bodisi vizum za kratkoročno bivanje, ki mu je priloženo delovno dovoljenje. Kadar za državljane tretjih držav ne velja obveznost izdaje vizuma in če država članica ni uporabila člena 4(3) navedene uredbe, bi morale države članice tem državljanom izdati delovno dovoljenje kot dovoljenje za namene sezonskega dela. Države članice bi morale za vsako bivanje, daljše od 90 dni, izdati eno od naslednjih dovoljenj: vizum za dolgoročno bivanje; dovoljenje za sezonsko delo; dovoljenje za sezonsko delo, ki mu je priložen vizum za dolgoročno bivanje, če je ta v skladu z nacionalnim pravom potreben za vstop na ozemlje države članice. Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da delovno dovoljenje izdajo neposredno delodajalcu.

- (30) Kadar je vizum potreben le za vstop na ozemlje države članice in državljan tretje države izpolnjuje pogoje za izdajo dovoljenja za sezonsko delo, bi morala zadevna država članica državljanu tretje države zagotoviti vse potrebno za pridobitev zahtevanega vizuma in poskrbeti, da pristojni organi v zvezi s tem ustrezno sodelujejo.
- (31) Najdaljše trajanje bivanja bi morale določiti države članice in ga omejiti na pet- do devetmesečno obdobje, kar bi morale skupaj z opredelitvijo sezonskega dela zagotavljati, da je delo resnično sezonske narave. Določiti bi bilo treba, da je mogoče v okviru najdaljšega trajanja bivanja podaljšati pogodbo ali zamenjati delodajalca, če so merila za sprejem še vedno izpolnjena. To bi morale prispevati k zmanjšanju tveganja zlorab, ki so jim lahko izpostavljeni sezonski delavci, če so vezani na enega samega delodajalca, hkrati pa bi se omogočil prožen odziv na dejanske potrebe delodajalca po delovni sili. Možnost, da se sezonski delavec zaposli pri drugem delodajalcu pod pogoji, določenimi v tej direktivi, ne bi smela pomeniti možnosti, da sezonski delavec v času brezposelnosti išče zaposlitev na ozemlju držav članic.
- (32) Države članice bi morale pri odločanju o podaljšanju bivanja ali dovoljenja za namene sezonskega dela imeti možnost, da upoštevajo stanje na trgu dela.

- (33) V primerih, ko je bilo sezonskemu delavcu dovoljeno bivanje do 90 dni in kadar se je država članica odločila, da bivanje podaljša prek tega obdobja, bi bilo treba vizum za kratkoročno bivanje nadomestiti bodisi z vizumom za dolgoročno bivanje bodisi z dovoljenjem za sezonsko delo.
- (34) Ob upoštevanju nekaterih vidikov krožnih migracij in možnosti za zaposlitev sezonskih delavcev iz tretjih držav za več kot eno sezono ter interesov delodajalcev iz Unije, da bi se lahko zanašali na stalnejšo in že usposobljeno delovno silo, bi morali zagotoviti možnost poenostavljenih postopkov glede državljanov tretjih držav, ki so v dobri veri, ki so bili v državo članico sprejeti kot sezonski delavci vsaj enkrat v zadnjih petih letih in so vedno izpolnjevali vsa merila in pogoje, ki so v tej direktivi določeni za vstop in bivanje v zadevni državi članici. Taki postopki ne bi smeli ovirati ali preprečevati zahteve, da gre za sezonsko naravo zaposlitve.
- (35) Države članice bi si morale, kolikor je v njihovi moči, prizadevati, da se prosilcem zagotovijo informacije o pogojih vstopa in bivanja, vključno s pravicami in obveznostmi ter postopkovnimi jamstvi, kot so določeni v tej direktivi, ter vsemi listinskimi dokazili, ki jih je treba priložiti vlogi za bivanje in delo sezonskega delavca na ozemlju države članice.

- (36) Države članice bi morale za kršitve obveznosti po tej direktivi predvideti učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije zoper delodajalce. Te sankcije bi lahko vključevale ukrepe, kot so določeni v členu 7 Direktive 2009/52/ES, in bi morale vključevati, če je ustrezno, odgovornost delodajalca za izplačilo odškodnine sezonskim delavcem. Vzpostaviti bi bilo treba potrebne mehanizme, na podlagi katerih bi sezonski delavci lahko prejeli odškodnino, do katere so upravičeni, tudi če niso več na ozemlju zadevne države članice.
- (37) Določiti bi bilo treba skupek pravil, ki urejajo postopek obravnave vlog za sprejem sezonskega delavca. Ta postopek bi moral biti učinkovit in obvladljiv z vidika običajne delovne obremenitve uprav držav članic ter pregleden in pravičen, da se prosilcem zagotovi ustrezna pravna varnost.
- (38) V primeru vizumov za kratkoročno bivanje se za postopkovna jamstva uporabljajo ustrezne določbe schengenskega pravnega reda.

- (39) Pristojni organi držav članic bi morali o vlogah za dovoljenje za sezonsko delo odločiti čim prej po tem, ko so vloženi. Države članice bi morale glede vlog za podaljšanje, kadar so te predložene v času veljavnosti dovoljenja, sprejeti vse razumne ukrepe, da bi zagotovile, da sezonski delavec zaradi upravnih postopkov v teku ne bi bil primoran prekiniti delovnega razmerja z istim delodajalcem ali da ne bi mogel zamenjati delodajalca. Prosilci bi morali vloge za podaljšanje ali obnovo predložiti čim prej. V vsakem primeru bi moral sezonski delavec imeti pravico do bivanja na ozemlju zadevne države članice in nadaljnjega dela, kadar je ustrezno, dokler pristojni organi ne sprejmejo končne odločitve v zvezi z vlogo za podaljšanje ali obnovo.
- (40) Glede na naravo sezonskega dela bi bilo treba države članice spodbujati, da za obravnavo vlog ne zaračunajo pristojbine. Če se država članica vseeno odloči, da bo zaračunavala pristojbino, ta ne bi smela biti nesorazmerna ali pretirana.
- (41) Sezonski delavci bi morali imeti nastanitev, ki jim zagotavlja ustrezen življenjski standard. Pristojni organ bi bilo treba obvestiti o kakršni koli spremembi nastanitve. Kadar nastanitev zagotovi delodajalec ali je nastanitev zagotovljena prek njega, najemnina ne bi smela biti pretirana v primerjavi z neto plačilom sezonskega delavca in v primerjavi s kakovostjo take nastanitve, najemnina se ne bi smela samodejno odšteti od plače sezonskega delavca, delodajalec bi moral sezonskemu delavcu zagotoviti pogodbo o najemu ali enakovreden dokument, v katerem so navedeni pogoji za najem nastanitve, delodajalec pa bi moral tudi zagotoviti, da nastanitev izpolnjuje osnovne zdravstvene in varnostne standarde, ki veljajo v zadevni državi članici.

- (42) Državljanom tretjih držav, ki imajo veljavno potno listino in dovoljenje za namene sezonskega dela, izdano po tej direktivi v državi članici, ki v celoti izvaja schengenski pravni red, bi bilo treba omogočiti vstop na ozemlje države članice, ki v celoti uporablja schengenski pravni red, in prosto gibanje na tem ozemlju za obdobje do 90 dni v okviru katerega koli 180-dnevnega obdobja v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah in členom 21 Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah¹ (Konvencija o izvajanju schengenskega sporazuma).
- (43) Glede na še posebno občutljiv položaj sezonskih delavcev, ki so državljani tretjih držav, in začasno naravo njihovega dela je treba zagotoviti učinkovito varstvo njihovih pravic, tudi na področju socialne varnosti, redno preverjati skladnost in v celoti zagotavljati spoštovanje načela enake obravnave sezonskih delavcev, ki so državljani tretjih držav, in delavcev, ki so državljani države članice gostiteljice, pri čemer se upošteva koncept enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, uporabljajo kolektivni sporazumi in drugi dogovori v zvezi z delovnimi pogoji, ki so bili sklenjeni na kateri koli ravni, ali za katere v skladu z nacionalnim pravom ali prakso velja zakonski predpis, pod enakimi pogoji kot za državljane države članice gostiteljice.
- (44) Ta direktiva bi se morala uporabljati brez poseganja v pravice in načela iz Evropske socialne listine z dne 18. oktobra 1961 in, kot je ustrezno, Evropske konvencije o pravnem statusu delavcev migrantov z dne 24. novembra 1977.

¹ UL L 239, 22.9.2000, str. 19.

- (45) Poleg zakonodajnih, upravnih in regulativnih določb, ki se uporabljajo za delavce, ki so državljani države članice gostiteljice, bi bilo treba za sezonske delavce, ki so državljani tretjih držav, uporabljati tudi arbitražne odločitve ter kolektivne sporazume in pogodbe, sklenjene na vseh ravneh v skladu z nacionalnim pravom ali prakso države članice gostiteljice, pod enakimi pogoji, kot se uporabljajo za državljane države članice gostiteljice.
- (46) Sezonskim delavcem, ki so državljani tretjih držav, bi bilo treba zagotoviti enako obravnavo v zvezi s tistimi področji socialne varnosti, ki so opredeljena v členu 3 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Ta direktiva ne bi smela harmonizirati zakonodaje držav članic na področju socialne varnosti in ne bi smela zajemati socialne pomoči. Omejena je na uporabo načela enake obravnave na področju socialne varnosti za osebe, zajete v njenem področju uporabe. Ta direktiva državljanom tretjih držav, ki imajo pravice iz socialne varnosti v več državah članicah, ne bi smela zagotavljati več pravic, kot jih že zagotavlja veljavna zakonodaja Unije na področju socialne varnosti.

Zaradičasne narave bivanja sezonskih delavcev in brez poseganja v Uredbo Sveta (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta² bi morale države članice imeti možnost, da družinske prejemke in nadomestila za brezposelnost izključijo iz uporabe načela enake obravnave sezonskih delavcev in svojih državljanov in bi morale imeti tudi možnost omejiti uporabo navedenega načela na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja, pa tudi davčnih ugodnosti.

¹ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

² Uredba (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 344, 29.12.2010, str. 1).

Ta direktiva ne določa možnosti za združitev družine. Poleg tega ta direktiva ni podlaga za priznavanje pravic v primerih, ki niso zajeti v področje uporabe prava Unije kot takšne, na primer družinskim članom, ki prebivajo v tretji državi. To pa ne bi smelo vplivati na pravice preživelih, ki so zaradi vezi s sezonskim delavcem upravičeni do družinskih pokojnin, če prebivajo v tretji državi. To ne bi smelo vplivati na nediskriminatorno uporabo nacionalnega prava, ki določajo pravila de minimis o prispevkih v sisteme pokojninskega zavarovanja, v državah članicah. Vzpostaviti bi bilo treba mehanizme za učinkovito kritje na področju socialne varnosti v času bivanja in prenos pridobljenih pravic sezonskih delavcev, kadar je primerno.

- (47) Pravo Unije ne omejuje pristojnosti držav članic za urejanje njihovih sistemov socialne varnosti. Glede na to, da to področje na ravni Unije ni usklajeno, ima vsaka država članica možnost, da določi pogoje za odobritev prejemkov socialne varnosti, pa tudi znesek takšnih prejemkov in obdobje, za katero so odobreni. Vendar bi morale države članice pri izvrševanju te pristojnosti ravnati skladno s pravom Unije.
- (48) Nobena omejitev pravice do enake obravnave na področju socialne varnosti v skladu s to direktivo ne bi smela posegati v pravice, podeljene z uporabo Uredbe (EU) št. 1231/2010.

- (49) Da se zagotovi pravilno izvajanje te direktive, zlasti določb v zvezi s pravicami, delovnimi pogoji in nastanitvijo, bi morale države članice zagotoviti vzpostavitev ustreznih mehanizmov za nadzor delodajalcev ter, kadar je primerno, izvedbo učinkovitih in ustreznih inšpekcijskih pregledov na svojih zadevnih ozemljih. Izbor delodajalcev, pri katerih se izvedejo inšpekcijski pregledi, bi moral temeljiti predvsem na oceni tveganja, ki jo izvedejo pristojni organi v državah članicah ob upoštevanju dejavnikov, kot so sektor, v katerem podjetje deluje, in morebitne kršitve v preteklosti.
- (50) Za lažje uveljavljanje te direktive bi morale države članice vzpostaviti učinkovite mehanizme, s katerimi lahko sezonski delavci začnejo pravne postopke in vložijo pritožbe neposredno ali prek ustreznih tretjih strani, kot so sindikati ali druga združenja. To je nujno za reševanje primerov, ko se sezonski delavci ne zavedajo obstoja mehanizmov izvrševanja ali pa se jih obotavljajo uporabiti v svojem imenu, ker se bojijo mogočih posledic. Sezonski delavci bi morali imeti dostop do sodnega varstva pred viktimizacijo zaradi vloženih pritožb.

- (51) Ker ciljev te direktive, to je uvedbe posebnega postopka za sprejem, določitve pogojev vstopa in bivanja državljanov tretjih držav zaradi sezonskega dela in opredelitve njihovih pravic kot sezonskih delavcev, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), pri čemer se upoštevajo politike priseljevanja in zaposlovanja na evropski in nacionalni ravni. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (52) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člene 7, 15(3), 17, 27, 28, 31 in 33(2) Listine, v skladu s členom 6 PEU.
- (53) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitvenih dokumentih¹ se države članice zavezujejo, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V zvezi s to direktivo zakonodajalec meni, da je predložitev takih dokumentov upravičena.

¹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (54) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ti državi članici ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanju ni zavezujoča in se v njiju ne uporablja.
- (55) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa pogoje za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlovanja sezonskih delavcev in opredeljuje pravice sezonskih delavcev.
2. Za bivanje do 90 dni se uporablja ta direktiva brez poseganja v schengenski pravni red, zlasti Vizumski zakonik, Zakonik o schengenskih mejah in Uredbo (ES) št. 539/2001.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za državljane tretjih držav, ki prebivajo zunaj ozemlja držav članic in zaprosijo za sprejem ali so bili v skladu s pogoji iz te direktive sprejeti na ozemlje države članice zaradi zaposlitve kot sezonski delavci.

Ta direktiva se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki v času predložitve vloge prebivajo na ozemlju države članice, razen primerov iz člena 15.

2. Države članice pri prenosu te direktive, po potrebi ob posvetovanju s socialnimi partnerji, uvrstijo na seznam tiste zaposlitvene sektorje, ki vključujejo dejavnosti, odvisne od menjavanja letnih časov. Države članice lahko po potrebi ob posvetovanju s socialnimi partnerji spremenijo ta seznam. Države članice o takšnih spremembah obvestijo Komisijo.
3. Ta direktiva se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki:
 - (a) opravljajo dejavnosti v imenu podjetij s sedežem v drugi državi članici v okviru opravljanja storitev v smislu člena 56 PDEU, vključno z državljani tretjih držav, ki jih podjetja s sedežem v državi članici napotijo zaradi opravljanja storitev v skladu z Direktivo 96/71/ES;
 - (b) so družinski člani državljanov Unije in so uveljavili pravico do prostega gibanja znotraj Unije v skladu z Direktivo 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹;
 - (c) imajo, skupaj s svojimi družinskimi člani in ne glede na svoje državljanstvo, pravico do prostega gibanja, enakovredno pravici državljanov Unije, v skladu s sporazumi bodisi med Unijo in državami članicami bodisi med Unijo in tretjimi državami.

¹ Direktiva 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „državljan tretje države“ pomeni vsako osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20(1) PDEU;
- (b) „sezonski delavec“ pomeni državljan tretje države, ki ima stalno prebivališče v tretji državi in zaradi dela zakonito začasno biva na ozemlju države članice, da opravlja dejavnost, ki je odvisna od menjavanja letnih časov, na podlagi ene ali več pogodb o zaposlitvi za določen čas, sklenjenih neposredno med tem državljanom tretje države in delodajalcem s sedežem v tej državi članici;
- (c) „dejavnost, odvisna od menjavanja letnih časov“ pomeni dejavnost, ki je s ponavljajočim se dogodkom ali vzorcem dogodkov vezana na sezonske razmere v določenem času leta, ko so potrebe po delovni sili precej večje od delovne sile, potrebne za običajno delo;
- (d) „dovoljenje za sezonsko delo“ pomeni dovoljenje, ki je bilo izdano v obliki, določeni v Uredbi Sveta (ES) št. 1030/2002¹, s sklicem na sezonsko delo in ki imetniku omogoča bivanje in delo na ozemlju države članice za več kot 90 dni v skladu s to direktivo;

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L 157, 15.6.2002, str. 1)

- (e) „vizum za kratkoročno bivanje“ pomeni dovoljenje, ki ga izda država članica v skladu s točko (2)(a) člena 2 Vizumskega zakonika ali ki je izdano v skladu z nacionalnim pravom držav članic, ki schengenskega pravnega reda ne izvajajo v celoti;
- (f) „vizum za dolgoročno bivanje“ pomeni dovoljenje, ki ga izda država članica v skladu s členom 18 Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma ali ki je izdano v skladu z nacionalnim pravom države članice, ki schengenskega pravnega reda ne izvaja v celoti;
- (g) „enotni postopek obravnavanja vlog“ pomeni postopek, v katerem se odloči o vlogi za dovoljenje za sezonsko delo na podlagi ene vloge za dovoljenje za bivanje in delo državljana tretje države na ozemlju države članice;
- (h) „dovoljenje za namene sezonskega dela“ pomeni katero koli dovoljenje iz člena 12, ki imetniku omogoča bivanje in delo na ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje v skladu s to direktivo;
- (i) „delovno dovoljenje“ pomeni katero koli dovoljenje, ki ga država članica v skladu z nacionalnim pravom izda za namene dela na ozemlju te države članice.

Člen 4
Ugodnejše določbe

1. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v ugodnejše določbe:
 - (a) prava Unije, vključno z dvostranskimi in večstranskimi sporazumi, sklenjenimi med Unijo oziroma Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi;
 - (b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov, sklenjenih med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami.
2. Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo ugodnejše določbe za državljane tretjih držav, za katere se uporablja, kar zadeva člene 18, 19, 20, 23 in 25.

POGLAVJE II

POGOJI ZA SPREJEM

Člen 5

*Merila in zahteve za sprejem za bivanje do 90 dni
zaradi zaposlitve sezonskega delavca*

1. Vlogam za sprejem v državo članico za bivanje do 90 dni pod pogoji iz te direktive se priložijo:
 - (a) veljavna pogodba o zaposlitvi ali, če je določeno v nacionalnem pravu ali upravnih predpisih ali praksi, zavezujoča ponudba za zaposlitev sezonskega delavca v zadevni državi članici pri delodajalcu s sedežem v tej državi članici, pri čemer so v pogodbi ali ponudbi navedeni:
 - (i) kraj in vrsta dela;
 - (ii) trajanje zaposlitve;
 - (iii) plačilo;
 - (iv) število delovnih ur na teden ali mesec;
 - (v) količina morebitnega plačanega dopusta;
 - (vi) drugi pomembni delovni pogoji, kadar je ustrezno, in
 - (vii) datum začetka zaposlitve, če je mogoče;

- (b) dokazilo o zdravstvenem zavarovanju oziroma, če je tako določeno v nacionalnem pravu, o zaprosilu za zdravstveno zavarovanje za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, in sicer za obdobje, v katerem tako zdravstveno zavarovanje ter s tem povezana upravičenost do prejemkov nista zagotovljena v zvezi z delom, opravljenim v tej državi članici, ali zaradi njega;
 - (c) dokazilo o tem, da bo imel sezonski delavec ustrezno nastanitev ali da bo za ustrezno nastanitev poskrbljeno v skladu s členom 20.
- 2. Države članice zahtevajo, da so pogoji iz točke (a) odstavka 1 skladni z veljavnim pravom, kolektivnimi pogodbami in/ali prakso.
 - 3. Na podlagi dokumentacije, predložene v skladu z odstavkom 1, države članice zahtevajo, da sezonski delavec ne bo uporabil njihovih sistemov socialne pomoči.
 - 4. V primerih, v katerih pogodba o zaposlitvi ali zavezujoča ponudba zaposlitve določa, da bo državlján tretje države izvajal regulirani poklic, kot je opredeljen v Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹, država članica lahko zahteva, da prosilec predloži dokumentacijo, ki potrjuje, da državlján tretje države izpolnjuje pogoje, ki so v nacionalnem pravu določeni za opravljanje tega reguliranega poklica.

¹ Direktiva 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

5. Pri obravnavi vloge za dovoljenje iz člena 12(1) države članice, ki schengenskega pravnega reda ne uporabljajo v celoti, preverijo, da državljani tretje države:
- (a) ne predstavlja tveganja za nezakonito priseljevanje;
 - (b) ima namen zapustiti ozemlje držav članic najpozneje na dan izteka dovoljenja.

Člen 6

Merila in zahteve za sprejem sezonskega delavca za bivanje, daljše od 90 dni

1. Vlogam za sprejem v državo članico za bivanje, daljše od 90 dni, pod pogoji iz te direktive se priložijo:
- (a) veljavna pogodba o zaposlitvi ali, če je določeno v nacionalnem pravu ali upravnih predpisih ali praksi, zavezujoča ponudba za zaposlitev sezonskega delavca v zadevni državi članici pri delodajalcu s sedežem v tej državi članici, pri čemer so v pogodbi ali ponudbi navedeni:
 - (i) kraj in vrsta dela;
 - (ii) trajanje zaposlitve;
 - (iii) plačilo;
 - (iv) število delovnih ur na teden ali mesec;
 - (v) količina morebitnega plačanega dopusta;
 - (vi) drugi pomembni delovni pogoji, kadar je ustrezno, in
 - (vii) datum začetka zaposlitve, če je mogoče;

- (b) dokazilo o zdravstvenem zavarovanju oziroma, če je tako določeno v nacionalnem pravu, o zaprosilu za zdravstveno zavarovanje za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, in sicer za obdobje, v katerem tako zdravstveno zavarovanje ter s tem povezana upravičenost do prejemkov nista zagotovljena v zvezi z delom, opravljenim v tej državi članici, ali zaradi njega;
 - (c) dokazilo o tem, da bo imel sezonski delavec ustrezno nastanitev ali da bo za ustrezno nastanitev poskrbljeno v skladu s členom 20.
- 2. Države članice zahtevajo, da so pogoji iz točke (a) odstavka 1 skladni z veljavnim pravom, kolektivnimi pogodbami in/ali prakso.
 - 3. Na podlagi dokumentacije, predložene v skladu z odstavkom 1, države članice zahtevajo, da ima sezonski delavec med svojim bivanjem dovolj sredstev za preživljanje, ne da bi mu bilo treba uporabiti njihovih sistemov socialne pomoči.
 - 4. Državljanom tretjih držav, za katere se šteje, da bi lahko ogrožali javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne dovoli vstop.
 - 5. Pri obravnavi vloge za dovoljenje iz člena 12(2) države članice preverijo, da državljan tretje države ne predstavlja tveganja za nezakonito priseljevanje ter da ima namen zapustiti ozemlje držav članic najpozneje na dan izteka dovoljenja.

6. V primerih, v katerih pogodba o zaposlitvi ali zavezujoča ponudba zaposlitve določa, da bo državlján tretje države izvajal regulirani poklic, kot je opredeljen v Direktivi 2005/36/ES, država članica lahko zahteva, da prosilec predloži dokumentacijo, ki potrjuje, da državlján tretje države izpolnjuje pogoje, ki so v nacionalnem pravu določeni za opravljanje tega reguliranega poklica.
7. Države članice zahtevajo, da imajo državljani tretjih držav potno listino, veljavno po nacionalnim pravom. Države članice zahtevajo, da obdobje veljavnosti potne listine zajema vsaj obdobje veljavnosti dovoljenja za namene sezonskega dela.

Države članice lahko v tem primeru zahtevajo tudi:

- (a) da obdobje veljavnosti presega načrtovano trajanje bivanja za največ tri mesece;
- (b) da je bila potna listina izdana v zadnjih desetih letih in
- (c) potna listina vsebuje vsaj dve prazni strani.

Člen 7
Število sprejetih

Ta direktiva ne vpliva na pravico države članice, da določi število sprejetih državljanov tretjih držav, ki lahko vstopijo na njeno ozemlje zaradi sezonskega dela. Na tej podlagi se lahko vloga za dovoljenje za namene sezonskega dela šteje za nedopustno ali se zavrne.

Člen 8
Razlogi za zavrnitev

1. Države članice zavrnejo vlogo za dovoljenje za namene sezonskega dela, kadar:
 - (a) člen 5 ali 6 ni bil spoštovan, ali
 - (b) so bili predloženi dokumenti za namene člena 5 ali 6 pridobljeni na nepošten način ali so ponarejeni ali prirejeni.
2. Države članice po potrebi zavrnejo vlogo za dovoljenje za namene sezonskega dela, kadar:
 - (a) je bil delodajalec v skladu z nacionalnim pravom kaznovan zaradi neprijavljenega dela in/ali nezakonitega zaposlovanja;

- (b) je podjetje delodajalca v postopku likvidacije v skladu z nacionalno zakonodajo o insolventnosti oziroma je bilo v tem postopku ali se ne opravlja nobena gospodarska dejavnost, ali
 - (c) je bil delodajalec kaznovan na podlagi člena 17.
- 3. Države članice lahko preverijo, ali zadevnega prostega delovnega mesta ne bi mogel zasesti državljan zadevne države članice ali drug državljan Unije ali državljan tretje države, ki zakonito prebiva v tej državi članici, in v tem primeru, lahko vlogo zavrnejo. Ta odstavek se uporablja brez poseganja v načelo, da imajo prednost državljani Unije, kot je določeno v ustreznih določbah zadevnih aktov o pristopu.
- 4. Države članice lahko zavrnejo vlogo za dovoljenje za namene sezonskega dela, kadar:
 - (a) delodajalec ne izpolnjuje zakonskih obveznosti v zvezi s socialno varnostjo, obdavčitvijo, pravicami delavcev, delovnimi pogoji ali pogoji za zaposlitev po veljavnem pravu in/ali kolektivnih sporazumih;
 - (b) je delodajalec v 12 mesecih neposredno pred datumom vložitve vloge ukinil delovno mesto s polnim delovnim časom, da bi ga zapolnil z uporabo te direktive, ali
 - (c) državljan tretje države ni upošteval obveznosti, ki izhajajo iz predhodne odločitve o sprejemu zadevne osebe kot sezonskega delavca.

5. Brez poseganja v odstavek 1 se z vsako odločitvijo o zavrnitvi vloge upoštevajo posebne okoliščine primera, vključno z interesi sezonskega delavca, in spoštuje načelo sorazmernosti.
6. Razlogi za zavrnitev izdaje vizuma za kratkoročno bivanje so opredeljeni v zadevnih določbah Vizumskega zakonika.

Člen 9

Odvzem dovoljenja za namene sezonskega dela

1. Države članice odvzamejo dovoljenje za namene sezonskega dela, če:
 - (a) so bili dokumenti, predloženi za namene člena 5 ali 6, pridobljeni na goljufiv način oziroma ponarejeni ali prirejeni, ali
 - (b) imetnik dovoljenja v državi članici biva za namene, za katere mu dovoljenje ni bilo izdano.
2. Države članice, če je to primerno, odvzamejo dovoljenje za namene sezonskega dela, kadar:
 - (a) je bil delodajalec v skladu z nacionalnim pravom kaznovan zaradi neprijavljenega dela in/ali nezakonitega zaposlovanja;
 - (b) je podjetje delodajalca v postopku likvidacije v skladu z nacionalno zakonodajo o insolventnosti oziroma je bilo v tem postopku ali se ne opravlja nobena gospodarska dejavnost, ali
 - (c) je bil delodajalec kaznovan na podlagi člena 17.

3. Države članice lahko odvzamejo dovoljenje za namene sezonskega dela, kadar:
- (a) člen 5 ali 6 ni bil spoštovan ali se ne spoštuje več;
 - (b) delodajalec ne izpolnjuje zakonskih obveznosti v zvezi s socialno varnostjo, obdavčitvijo, pravicami delavcev, delovnimi pogoji ali pogoji za zaposlitev po veljavnem pravu in/ali kolektivnih sporazumih;
 - (c) delodajalec ni izpolnil svojih obveznosti na podlagi pogodbe o zaposlitvi, ali
 - (d) je delodajalec v 12 mesecih neposredno pred datumom vložitve vloge ukinil delovno mesto s polnim delovnim časom, da bi ga zapolnil z uporabo te direktive;
4. Države članice lahko odvzamejo dovoljenje za namene sezonskega dela, če državljan tretje države zaprosi za mednarodno zaščito na podlagi Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹ ali zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso zadevne države članice.
5. Brez poseganja v odstavek 1 se z vsako odločitvijo o odvzemu dovoljenja upoštevajo posebne okoliščine primera, pa tudi interesi sezonskega delavca, in spoštuje načelo sorazmernosti.
6. Razlogi za razveljavitev ali preklic vizuma za kratkoročno bivanje so opredeljeni v zadevnih določbah Vizumskega zakonika.

¹ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

Člen 10

Obveznost sodelovanja

Države članice lahko od delodajalca zahtevajo, da predloži vse zadevne informacije, ki so potrebne za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za namene sezonskega dela.

POGLAVJE III

POSTOPEK IN DOVOLJENJA

ZA NAMENE SEZONKEGA DELA

Člen 11

Dostop do informacij

1. Države članice omogočijo, da prosilci enostavno dostopajo do informacij o vseh listinskih dokazilih, ki jih je treba priložiti vlogi, in informacij o pogojih vstopa in bivanja, vključno s pravicami in obveznostmi ter postopkovnimi jamstvi sezonskega delavca.
2. Kadar države članice državljanom tretjih držav izdajo dovoljenje za namene sezonskega dela, se jim zagotovijo tudi pisne informacije o njihovih pravicah in obveznostih na podlagi te direktive, vključno s pritožbenimi postopki.

Člen 12

Dovoljenja za namene sezonskega dela

1. Države članice brez poseganja v pravila o izdaji vizumov za kratkoročno bivanje, kot so določena v Vizumskem zakoniku in Uredbi Sveta (ES) št. 1683/95¹, državljanom tretjih držav, ki upoštevajo člen 5 in zanje ne veljajo razlogi iz člena 8, za bivanje do 90 dni izdajo eno od naslednjih dovoljenj za namene sezonskega dela:
 - (a) vizum za kratkoročno bivanje, v katerem je navedeno, da je izdan za namene sezonskega dela;
 - (b) vizum za kratkoročno bivanje in delovno dovoljenje, v katerem je navedeno, da sta izdana za namene sezonskega dela, ali
 - (c) delovno dovoljenje, v katerem je navedeno, da je izdano za namene sezonskega dela, če je državljan tretje države oproščen vizumske obveznosti v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) št. 539/2001 in zadevna država članica zanj ne uporablja člena 4(3) navedene uredbe.

Države članice pri prenosu te direktive uvedejo dovoljenji iz točk (a) in (c) ali dovoljenji iz točk (b) in (c).

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1683/95 z dne 29. maja 1995 o enotni obliki za vizume (UL L 164, 14.7.1995, str. 1).

2. Države članice državljanom tretjih držav, ki spoštujejo člen 6 in zanje ne veljajo razlogi iz člena 8, za bivanje, daljše od 90 dni, izdajo eno od naslednjih dovoljenj za namene sezonskega dela:
- (a) vizum za dolgoročno bivanje, v katerem je navedeno, da je izdan za namene sezonskega dela;
 - (b) dovoljenje za sezonsko delo, ali
 - (c) dovoljenje za sezonsko delo in vizum za dolgoročno bivanje, če je v skladu z nacionalnim pravom za vstop na ozemlje države članice potreben vizum za dolgoročno bivanje.

Države članice pri prenosu te direktive uvedejo le eno od dovoljenj iz točk (a), (b) in (c).

3. Brez poseganja v schengenski pravni red države članice določijo, ali vlogo predloži državljani tretje države in/ali delodajalec.

Obveznost držav članic, da določijo, ali vlogo predloži državljani tretje države in/ali njegov delodajalec, ne posega v morebitne ureditve, po katerih sta v postopek vključena oba.

4. Dovoljenje za sezonsko delo iz točk (b) in (c) prvega pododstavka odstavka 2 izdajo pristojni organi držav članic v obliki, ki je določena v Uredbi (ES) št. 1030/2002. Države članice v dovoljenju navedejo, da je izdano za namene sezonskega dela.

5. Države članice v primeru vizumov za dolgoročno bivanje, izdanih v skladu s členom 18 Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma navedejo, da je dovoljenje izdano za namene sezonskega dela, v polje „opombe“ na vizumski nalepki v skladu s točko 12 Priloge k Uredbi (ES) št. 1683/95.
6. Države članice lahko dodatne informacije glede delovnega razmerja sezonskega delavca navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a)16 Priloge k navedeni uredbi.
7. Kadar je vizum potreben le za vstop na ozemlje države članice in državljani tretje države izpolnjuje pogoje za izdajo dovoljenja za sezonsko delo v skladu s točko (c) prvega pododstavka odstavka 2, zadevna država članica državljanu tretje države zagotovi vse potrebno za pridobitev zahtevanega vizuma.
8. Izdaja vizuma za dolgoročno bivanje v skladu s točko (a) prvega pododstavka odstavka 2 ne posega v možnost držav članic, da izdajo predhodno dovoljenje za delo v zadevni državi članici.

Člen 13

Vloge za dovoljenje za sezonsko delo

1. Države članice določijo pristojne organe za sprejemanje in obravnavanje vlog za dovoljenje za sezonsko delo ter za izdajanje teh dovoljenj.

2. Vloga za dovoljenje za sezonsko delo se predloži v okviru enotnega postopka obravnavanja vlog.

Člen 14

Trajanje bivanja

1. Države članice določijo najdaljše obdobje bivanja za sezonske delavce, ki traja najmanj pet in največ devet mesecev v katerem koli obdobju dvanajstih mesecev. Po izteku tega obdobja državljani tretje države zapusti ozemlje države članice, razen če mu zadevna država članica v skladu z nacionalnim pravom ali pravom Unije izda dovoljenje za prebivanje za namene, ki niso povezani s sezonskim delom.
2. Države članice lahko določijo najdaljše obdobje v katerem koli 12-mesečnem obdobju, v katerem lahko delodajalec zaposluje sezonske delavce. To obdobje je najmanj tako dolgo kot najdaljše obdobje bivanja, določeno na podlagi odstavka 1.

Člen 15

Podaljšanje bivanja ali obnova dovoljenja za namene sezonskega dela

1. V okviru najdaljšega obdobja iz člena 14(1) in pod pogojem, da je upoštevan člen 5 ali 6 in niso izpolnjeni pogoji iz točke (b) člena 8(1), člena 8(2) in, če je potrebno, člena 8(4), države članice dopustijo, da se sezonskim delavcem enkrat podaljša bivanje, kadar ti delavci podaljšajo pogodbo z istim delodajalcem.

2. Države članice lahko v skladu s svojim nacionalnim pravom odločijo, da bodo sezonskim delavcem dopustile večkratno podaljšanje njihove pogodbe z istim delodajalcem in bivanja, pod pogojem, da s tem ne presežejo najdaljšega obdobja iz člena 14(1).
3. V okviru najdaljšega obdobja iz člena 14(1) in pod pogojem, da je upoštevan člen 5 ali 6 in niso izpolnjeni pogoji iz točke (b) člena 8(1), člena 8(2) in, če je potrebno, člena 8(4), države članice dopustijo, da se sezonskim delavcem enkrat podaljša bivanje, da bi bili zaposleni pri drugem delodajalcu.
4. Države članice lahko v skladu s svojim nacionalnim pravom odločijo, da bodo sezonskim delavcem dopustile, da se zaposlijo pri drugem delodajalcu in da se jim večkratno podaljša bivanje, če s tem ne presežejo najdaljšega obdobja iz člena 14(1).
5. Države članice za namene odstavkov 1 do 4 sprejmejo predložitev vloge, ko je sezonski delavec, ki je bil sprejet na podlagi te direktive, na ozemlju zadevne države članice.
6. Države članice lahko zavrnejo podaljšanje bivanja ali dovoljenja za namene sezonskega dela, kadar bi zadevno prosto delovno mesto lahko zasedli delavci iz zadevne države članice ali drugi državljani Unije oziroma tretjih držav, ki zakonito prebivajo v tej državi članici. Ta odstavek se uporablja brez poseganja v načelo, da imajo prednost državljani Unije, kot je določeno v ustreznih določbah zadevnih aktov o pristopu.

7. Države članice zavrnejo podaljšanje bivanja ali dovoljenja za namene sezonskega dela, kadar je bilo doseženo najdaljše dovoljeno trajanje bivanja iz člena 14(1).
8. Države članice lahko zavrnejo podaljšanje bivanja ali dovoljenja za namene sezonskega dela, če državljan tretje države zaprosi za mednarodno zaščito na podlagi Direktive 2011/95/EU ali za zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso zadevne države članice.
9. Člen 9(2) ter točke (b), (c) in (d) člena 9(3) se ne uporabljajo za sezonskega delavca, ki se prijavi za zaposlitev pri drugem delodajalcu v skladu z odstavkom 3 tega člena, pri čemer se navedene določbe nanašajo na prejšnjega delodajalca.
10. Razlogi za podaljšanje vizuma za kratkoročno bivanje so urejeni v zadevnih določbah Vizumskega zakonika.
11. Brez poseganja v člen 8(1) se z vsako odločitvijo o vlogi za podaljšanje upoštevajo posebne okoliščine primera, pa tudi interesi sezonskega delavca, in spoštuje načelo sorazmernosti.

Člen 16

Olajšanje ponovnega vstopa

1. Države članice olajšajo ponovni vstop državljanov tretjih držav, ki so bili v to državo članico sprejeti kot sezonski delavci vsaj enkrat v zadnjih petih letih in so v času vsakega bivanja v celoti izpolnjevali pogoje, ki se za sezonske delavce uporabljajo na podlagi te direktive.
2. Olajšanje ponovnega vstopa iz odstavka 1 lahko vključuje enega ali več ukrepov, kot so:
 - (a) odobritev izvzetja iz obveznosti predložitve enega ali več dokumentov iz člena 5 ali 6;
 - (b) izdaja več dovoljenj za sezonsko delo z enim upravnim aktom;
 - (c) hitrejši postopek za sprejetje odločitve o vlogi za dovoljenje za sezonsko delo ali vizum za dolgoročno bivanje;
 - (d) prednostna obravnava vlog za sprejem sezonskega delavca, pa tudi upoštevanje prejšnjih sprejemov pri odločanju o vlogah glede na izpolnitev kvote števila sprejetih državljanov tretjih držav.

Člen 17

Sankcije zoper delodajalce

1. Države članice določijo sankcije zoper delodajalce, ki niso izpolnili svojih obveznosti na podlagi te direktive, tudi prepoved zaposlovanja sezonskih delavcev za tiste delodajalce, ki resno kršijo svoje obveznosti v skladu s to direktivo. Te sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
2. Države članice zagotovijo, da je delodajalec ob odvzemu dovoljenja za namene sezonskega dela v skladu s členom 9(2) ter točkami (b), (c) in (d) člena 9(3) obvezan plačati odškodnino sezonskemu delavcu v skladu s postopki, določenimi v nacionalnem pravu. To vključuje tudi vse neporavnane obveznosti, ki bi jih delodajalec moral poravnati, če dovoljenje za namene sezonskega dela ne bi bilo odvzeto.
3. Kadar je delodajalec podizvajalec, ki je kršil to direktivo, in kadar glavni izvajalec in kakršni koli vmesni podizvajalec nista izpolnjevala obveznosti skrbnega ravnanja v skladu z nacionalnim pravom, sta lahko glavni izvajalec in kakršni koli podizvajalec:
 - (a) predmet sankcij iz odstavka 1;
 - (b) poleg delodajalca ali namesto njega odgovorna za plačilo kakršne koli odškodnine sezonskemu delavcu v skladu z odstavkom 2;

- (c) poleg delodajalca ali namesto njega odgovorna za plačilo kakršnih koli neporavnanih plačil sezonskemu delavcu v skladu z nacionalnim pravom.

Države članice lahko v nacionalnem pravu določijo strožje predpise o odgovornosti.

Člen 18

Postopkovna jamstva

1. Pristojni organi države članice odločijo o vlogi za izdajo dovoljenja za namene sezonskega dela. Odgovorni organi v skladu s postopki uradnega obveščanja v okviru nacionalnega prava, prosilca o tem čim prej pisno obvestijo, najpozneje pa v 90 dneh od datuma predložitve popolne vloge.
2. Države članice v primeru vloge za podaljšanje bivanja ali obnove dovoljenja v skladu s členom 15 sprejmejo vse razumne ukrepe, da bi zagotovile, da sezonski delavec zaradi upravnih postopkov v teku ne bi bil primoran prekiniti delovnega razmerja z istim delodajalcem ali da ne bi mogel zamenjati delodajalca.

Kadar veljavnost dovoljenja za namene sezonskega dela poteče v času postopka za podaljšanje ali obnovo, države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom sezonskemu delavcu dovolijo, da biva na njihovem ozemlju, dokler pristojni organi ne sprejmejo odločitve o vlogi, pod pogojem da je bila vloga predložena v času veljavnosti zadevnega dovoljenja in da obdobje iz člena 14(1) ni preteklo.

Kadar se uporabi drugi pododstavek, se lahko države članice med drugim odločijo, da:

- (a) izdajo nacionalna začasna dovoljenja za prebivanje ali enakovredna dovoljenja, dokler odločitev ni sprejeta;
- (b) sezonskemu delavcu dovolijo opravljanje dela dokler ta odločitev ni sprejeta.

V obdobju obravnave vloge za podaljšanje ali obnovo se uporabljajo zadevne določbe te direktive.

- 3. Kadar so informacije ali dokumentacija, predložene v vlogi, nepopolne, pristojni organi prosilca v razumnem roku uradno obvestijo o dodatnih zahtevanih informacijah in določijo razumen rok za njihovo predložitev. Rok iz odstavka 1 se prekine, dokler pristojni organi ne prejmejo zahtevanih dodatnih informacij.
- 4. Razlogi za odločitev, da je vloga za dovoljenje za namene sezonskega dela nedopustna ali da se ta vloga zavrne ali da se zavrne podaljšanje bivanja ali dovoljenja za namene sezonskega dela, se prosilcu pisno sporočijo. Razlogi za odločitev o odvzemu dovoljenja za namene sezonskega dela se pisno sporočijo sezonskemu delavcu in, če je tako določeno v nacionalnem pravu, tudi delodajalcu.

5. Vsako odločitev, da je vloga za dovoljenje za namene sezonskega dela nedopustna ali da se ta vloga zavrne ali da se zavrne podaljšanje bivanja ali obnova dovoljenja za namene sezonskega dela ali da se to dovoljenje odvzame, je mogoče pravno izpodbijati v zadevni državi članici v skladu z nacionalnim pravom. V pisnem uradnem obvestilu se navede sodišče ali upravni organ, pri katerem je mogoče vložiti pritožbo, in rok za vložitev pritožbe.
6. Postopkovna jamstva za vizume za kratkoročno bivanje so določena v zadevnih določbah Vizumskega zakonika.

Člen 19

Pristojbine in stroški

1. Države članice lahko zahtevajo plačilo pristojbin za obravnavo vlog v skladu s to direktivo. Raven takih pristojbin se sme biti nesorazmerna ali pretirana. Pristojbine za vizume za kratkoročno bivanje so določene v ustreznih določbah schengenskega pravnega reda. Kadar te pristojbine plača državljan tretje države, lahko države članice določijo, da je upravičen do povračila stroškov s strani delodajalca v skladu z nacionalnim pravom.

2. Države članice od delodajalcev sezonskih delavcev lahko zahtevajo plačilo za:
- (a) stroške za potovanje od kraja izvora sezonskega delavca do kraja dela v zadevni državi članici ter za povratno vožnjo;
 - (b) stroške zdravstvenega zavarovanja iz točke (b) člena 5(1) in točke (b) člena 6(1).

Če take stroške plača delodajalec, jih sezonski delavci ne povrnejo.

Člen 20

Nastanitev

1. Države članice zahtevajo dokazila o tem, da bo imel sezonski delavec za čas svojega bivanja nastanitev, ki mu bo zagotavljala ustrezen življenjski standard v skladu z nacionalnim pravom ali prakso. Pristojni organ se obvesti o kakršni koli spremembi nastanitve sezonskega delavca.
2. Kadar nastanitev zagotovi delodajalec ali je nastanitev zagotovljena prek njega:
- (a) se lahko od sezonskega delavca zahteva, da plačuje najemnino, ki ni pretirana v primerjavi z njegovim neto plačilom in v primerjavi s kakovostjo zadevne nastanitve. Najemnina se ne odšteje samodejno od plače sezonskega delavca;

- (b) delodajalec sezonskemu delavcu zagotovi pogodbo o najemu ali enakovreden dokument, v katerem so jasno navedeni pogoji za najem nastanitve;
- (c) delodajalec zagotovi, da nastanitev izpolnjuje osnovne zdravstvene in varnostne standarde, ki veljajo v zadevni državi članici.

Člen 21

Zaposlovanje prek javnih služb za zaposlovanje

Države članice lahko določijo, da zaposlovanje sezonskih delavcev poteka le prek javnih služb za zaposlovanje.

POGLAVJE IV

PRAVICE

Člen 22

Pravice na podlagi dovoljenja za namene sezonskega dela

V času veljavnosti dovoljenja iz člena 12 njegov imetnik uživa vsaj naslednje pravice:

- (a) pravico do vstopa in bivanja na ozemlju države članice, ki je dovoljenje izdala;
- (b) prost dostop do celotnega ozemlja države članice, ki je izdala dovoljenje v skladu z nacionalnim pravom;
- (c) pravico do izvajanja konkretne poklicne dejavnosti, odobrene na podlagi dovoljenja v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 23

Pravica do enake obravnave

1. Sezonski delavci so upravičeni do enake obravnave kot državljani države članice gostiteljice vsaj glede:
 - (a) pogojev zaposlitve, vključno z najnižjo starostjo delavca, ter delovnih pogojev, vključno s plačo in odpovedjo, delovnega časa, dopusta in počitnic ter zdravstvenih in varnostnih zahtev na delovnem mestu;
 - (b) pravice do stavke in udeležbe v dejavnostih sindikatov v skladu z nacionalnim pravom in prakso države članice gostiteljice ter svobode združevanja in pripadnosti ter članstva v organizaciji, ki zastopa delavce, ali v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo določen poklic, vključno s pravicami in ugodnostmi, ki jih omogočajo te organizacije, vključno s pravico do pogajanja in sklenitve kolektivnih sporazumov, brez poseganja v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;
 - (c) neporavnanih plačil, ki jih delodajalec dolguje državljanu tretje države;
 - (d) področij socialne varnosti, kakor so opredeljena v členu 3 Uredbe (ES) št. 883/2004;
 - (e) dostopa do blaga in storitev ter dobave blaga in zagotavljanja storitev, ki so na voljo javnosti, z izjemo stanovanja, in sicer brez poseganja v svobodo sklepanja pogodb v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom;

- (f) svetovanja o sezonskem delu, ki ga zagotavljajo zavodi za zaposlovanje;
- (g) izobraževanja in poklicnega usposabljanja;
- (h) priznavanja diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki;
- (i) davčnih ugodnosti, pod pogojem, da se sezonski delavec v zadevni državi članici šteje za rezidenta za davčne namene.

Sezonski delavci, ki se preselijo v tretjo državo, ali preživeli družinski člani takšnih delavcev, ki prebivajo v tretji državi in katerih pravice izhajajo iz pravic sezonskega delavca, prejmejo pokojnine iz obveznega pokojninskega zavarovanja na podlagi predhodne zaposlitve sezonskega delavca, ki jih pridobijo v skladu z zakonodajo iz člena 3 Uredbe (ES) št. 883/2004, in sicer pod enakimi pogoji in po enakih stopnjah kot državljani zadevne države članice, pri selitvi v tretjo državo.

2. Države članice lahko enako obravnavo omejijo:

- (i) z izključitvijo družinskih prejemkov in nadomestil za brezposelnost na podlagi točke (d) prvega pododstavka odstavka 1 brez poseganja v Uredbo (EU) št. 1231/2010;
- (ii) na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja, ki je neposredno povezano s specifično poklicno dejavnostjo, ter z izključitvijo štipendij ter posojil za študij in preživljanje ali drugih štipendij in posojil na podlagi točke (g) prvega pododstavka odstavka 1;

(iii) kar zadeva davčne ugodnosti, na podlagi točke (i) prvega pododstavka odstavka 1 na primere, ko je prijavljeno ali običajno prebivališče družinskih članov sezonskega delavca, za katere ta zahteva ugodnosti, na ozemlju zadevne države članice.

3. Pravica do enake obravnave iz odstavka 1 ne posega v pravico države članice, da odvzame ali zavrne podaljšanje dovoljenja za namene sezonskega dela v skladu s členoma 9 in 15.

Člen 24

Spremljanje, ocenjevanje in inšpekcijski pregledi

1. Države članice sprejmejo ukrepe, namenjene preprečevanju morebitnih zlorab in sankcioniranju kršitev te direktive. Ukrepi vključujejo spremljanje in ocenjevanje, po potrebi pa tudi inšpekcijske preglede v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso.
2. Države članice zagotovijo, da imajo službe, pristojne za delovno inšpekcijo, ali pristojni organi in, kadar je to določeno v nacionalni zakonodaji, ki velja za domače delavce, organizacije, ki zastopajo interese delavcev, dostop do delovnega mesta in s soglasjem delavca tudi do nastanitve.

Člen 25

Olajšano vlaganje pritožb

1. Države članice zagotovijo učinkovite mehanizme, prek katerih lahko sezonski delavci vlagajo pritožbe zoper svoje delodajalce neposredno ali prek tretjih oseb, ki imajo v skladu z merili iz nacionalne zakonodaje zakonit interes za zagotovitev skladnosti s to direktivo, ali prek pristojnega organa države članice, če je to določeno v nacionalnem pravu.
2. Države članice zagotovijo, da lahko tretje osebe, ki imajo v skladu z merili iz nacionalnega prava zakonit interes za zagotovitev skladnosti s to direktivo, če se sezonski delavec s tem strinja, v imenu sezonskega delavca ali njemu v podporo sodelujejo v katerem koli upravnem ali civilnem postopku, predvidenem za izvajanje te direktive, razen postopkov in odločitev v zvezi z vizumi za kratkoročno bivanje.
3. Države članice zagotovijo, da imajo sezonski delavci enak dostop do ukrepov za zaščito pred odpustitvijo ali drugim neugodnim ravnanjem kot odzivom delodajalca na pritožbo v okviru podjetja ali na pravni postopek, katerega namen je zagotoviti skladnost s to direktivo, kot drugi delavci v podobnem položaju.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 26

Statistični podatki

1. Države članice sporočijo Komisiji statistične podatke o številu prvič izdanih dovoljenj za namene sezonskega dela in, kolikor je to mogoče, o številu državljanov tretjih držav, katerih dovoljenje za namene sezonskega dela je bilo podaljšano ali odvzeto. Ti statistični podatki so razčlenjeni glede na državljanstvo ter, kolikor je to mogoče, obdobje trajanja veljavnosti dovoljenja in gospodarsko panogo.
2. Statistični podatki iz odstavka 1 se nanašajo na referenčna obdobja v enem koledarskem letu, Komisiji pa se sporočijo v šestih mesecih po koncu referenčnega leta. Prvo referenčno leto je ...^{*}.
3. Statistični podatki iz odstavka 1 se sporočijo v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

^{*} UL: prosimo, vstavite datum: eno leto po datumu iz člena 28(1).

¹ Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23).

Člen 27
Poročanje

Komisija vsaka tri leta, prvič pa najpozneje do ...^{*}, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive v državah članicah ter predlaga potrebne spremembe.

Člen 28
Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do ...^{**}. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Ko države članice sprejmejo te predpise, se v njih sklicujejo na to direktivo ali pa sklicevanje nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

^{*} UL: prosimo, vstavite datum: 66 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive.

^{**} UL: prosimo, vstavite datum: 30 mesecev od datuma začetka veljavnosti te direktive.

Člen 29
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 30
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik
